

Titulació	Tipus	Curs
Comunicació Audiovisual	FB	1

Professor/a de contacte

Nom : Ana Isabel Fernández Viso

Correu electrònic : ana.fernandez.viso@uab.cat

Equip docent

Angel Castellanos Diaz

Santiago Javier Justel Vazquez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És recomanable el seguiment de les informacions d'actualitat sobre el sistema de comunicació social i la indústria audiovisual, principalment de Catalunya, Espanya i Europa.

Objectius

Aquesta assignatura introdueix l'alumnat en el coneixement dels trets estructurals dels sistemes de comunicació social i de les indústries de la comunicació i la cultura, prestant especial atenció al sector audiovisual. Per tal d'entendre els perquè de la seva configuració, es té en compte el marc històric, econòmic, polític, social, cultural i tecnològic en què es desenvolupen, així com els actors polítics, econòmics i socials que els modelen amb el seu comportament i estratègies (organismes reguladors, grups de comunicació, grans plataformes tecnològiques, entitats empresarials i professionals, etc.).

L'atenció es focalitza principalment en els contextos català i espanyol, emmarcant-los dins de l'Europa occidental i, particularment, dels països mediterranis, encara que també es tenen presents els àmbits internacional i transnacional.

L'objectiu central de l'assignatura és desenvolupar una actitud reflexiva i la capacitat d'analitzar críticament els fenòmens i els processos comunicatius actuals.

Resultats d'aprenentatge

- KM01 (Identificar els fonaments de l'estructura, les teories i la història de la comunicació.) Identificar els fonaments de l'estructura, les teories i la història de la comunicació.
- KM03 (Descriure l'estructura del sistema de comunicació audiovisual i la seva evolució fins a

l'actualitat.) Descriure l'estructura del sistema de comunicació audiovisual i la seva evolució fins a l'actualitat.

- SM02 (Demostrar un coneixement de les dinàmiques polítiques, socials i culturals actualment existents al món que són el context de qualsevol comunicació.) Demostrar un coneixement de les dinàmiques polítiques, socials i culturals actualment existents al món que són el context de qualsevol comunicació.

Continguts

El temari s'organitza en tres blocs:

-El primer clarifica els conceptes clau de l'assignatura i les perspectives teòriques des de les quals s'estudia i exposa i analitza les principals tendències de canvi en la producció, distribució, comercialització i consum de continguts.

-El segon presenta els actors que contribueixen a l'articulació dels sistemes de comunicació social i de mitjans i les indústries de la comunicació, des de l'Estat i els reguladors independents, als grups de comunicació, les plataformes digitals i les xarxes socials, les associacions empresarials, els organismes de mesura d'audiències o la societat civil organitzada.

-El tercer analitza de manera general els sectors mediàtics i de les indústries de la comunicació amb una perspectiva d'actualitat.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de recerca	42	1,68	
Tutories	8	0,32	
Classes magistrals	35	1,4	
Estudi autònom	42	1,68	
Seminaris: debats d'actualitat, exercicis i activitats de recerca	14	0,56	

Dos terços de la docència presencial es desenvoluparan amb el grup complet i un terç en seminaris amb grups reduïts.

Les sessions amb tot el grup es portaran a terme fonamentalment a partir de classes magistrals, que podran combinar-se amb activitats interactives, centrades en els blocs temàtics apuntats a l'apartat "continguts". També s'aclariran els dubtes relatius a les lectures obligatòries que hagi de fer l'alumnat i al treball d'autoaprenentatge. A més, l'assignatura incorpora metodologies innovadores com la gamificació, que s'utilitza en bona part de les sessions per reforçar el repàs dels continguts teòrics de manera participativa i motivadora. Aquestes dinàmiques permeten a l'alumnat identificar de manera autònoma quins conceptes domina i quins requereixen una revisió més profunda. El seu ús afavoreix la implicació activa en el procés d'aprenentatge i millora la retenció dels continguts.

En els seminaris es realitzaran activitats pràctiques d'aprofundiment en la matèria del curs, que poden requerir la cerca o l'anàlisi prèvia de diversos tipus de recursos d'aprenentatge (notícies, textos acadèmics, informes, etc.). És obligatòria l'assistència, com a mínim, al 80% de les sessions del seminari per a poder ser avaluat d'aquest.

El contingut del curs s'exposarà el dia de la presentació de l'assignatura i s'anirà detallant al campus virtual. L'alumnat podrà trobar al campus virtual els diversos materials docents que el professorat estimi convenient i tota la informació necessària per l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

El plantejament de l'assignatura incorporarà la perspectiva de gènere en totes les vessants possibles, des dels continguts a les metodologies aplicades a les dinàmiques de treball i participació de l'alumnat a l'aula, de manera que es faciliti una interacció igualitària.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen parcial 2	35%	3	0,12	KM01, KM03, SM02
Seminari d'activitats pràctiques	30%	3	0,12	KM01, KM03, SM02
Examen parcial 1	35%	3	0,12	KM01, KM03, SM02

L'assignatura consta de les opcions i activitats d'avaluació següents:

AVALUACIÓ CONTINUADA:

1. Exercicis i activitats relatius a les qüestions tractades en el seminari i participació qualitativa en aquests, que suposaran el 30% de la qualificació. És obligatòria l'assistència a, com a mínim, el 80% de les sessions de seminari per ser avaluat d'aquest. Pel seu caràcter vinculat a l'actualitat, les activitats d'avaluació del seminari no seran recuperables.

2. Dos exàmens o proves d'avaluació parcials sobre els continguts teòrics, cadascun dels quals representa el 35% de la qualificació final i allibera matèria en cas d'aprovar-ho.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir una nota igual o superior al 4 en els dos exàmens parcials i que la mitjana entre tots dos resulti igual o superior al 5. Només es farà mitjana amb la nota del seminari a partir d'haver superat aquests dos exàmens parcials. En cas de suspendre qualsevol d'ells, es pot optar a la seva recuperació, però sempre que s'hagi estat prèviament avaluat/da dels dos. No fer qualsevol d'ells implica que la qualificació final serà "no avaluable".

En el supòsit que no se superi la recuperació d'un dels dos exàmens, perquè s'obtingui una nota inferior al 4 o, encara estant entre el 4 i el 4,9, no s'aconsegueixi la nota mitjana de 5 amb l'altre parcial, la qualificació definitiva de l'assignatura serà la que s'obtingui en aquest examen (o la mitjana, si queden tots dos suspesos).

Les dates de les activitats d'avaluació i de recuperació seran anunciades el dia de presentació de l'assignatura. La informació també serà disponible al campus virtual.

AVALUACIÓ ÚNICA:

L'avaluació única de l'assignatura es farà de manera presencial, un únic dia, i consta dels següents exercicis i percentatges:

1. Control de coneixements: 40% - Prova teòrica (tipus test) sobre tots els continguts de l'assignatura (inclou els abordats en el seminari). Per a fer mitjana amb les altres dues activitats avaluables i optar a superar

l'assignatura s'ha d'obtenir una nota igual o superior a 4 en aquesta prova teòrica (condició indispensable). En cas de suspendre-la amb una nota inferior a 4, la nota final de l'assignatura serà la d'aquesta prova.

2. Exercici escrit explicatiu i argumentatiu sobre tots els continguts de l'assignatura: 30%.

3. Realització d'un o diversos exercicis pràctics relatius a les qüestions treballades en el seminari: 30%.

Aquesta activitat no es podrà recuperar, per la qual cosa, en cas d'haver de presentar-se a la recuperació, es mantindrà en ella la nota obtinguda en aquest exercici en la primera convocatòria.

$1 (40\%) + 2 (30\%) + 3 (30\%) = 100\%$ NOTA FINAL DE L'ASSIGNATURA

Per a aprovar l'assignatura s'haurà d'obtenir una nota final igual o superior a 5 i haver obtingut en l'exercici 1 una nota mínima de 4. La data de la revisió de les notes serà la mateixa que per a l'alumnat d'avaluació continuada i s'anunciarà en classe i al campus virtual.

La recuperació del sistema d'avaluació única consistirà a tornar a realitzar els exercicis 1 i 2, que faran mitjana ponderada amb la nota obtinguda en l'exercici 3.

ESTUDIANTS A PARTIR DE LA SEGONA MATRÍCULA:

A partir de la segona matrícula l'alumnat pot optar a ser avaluat mitjançant A) el sistema d'avaluació continuada, B) el sistema d'avaluació única o C) només mitjançant la realització d'una prova de síntesi, que es divideix en dos exàmens o proves parcials-en cas de suspendre'ls, es podrà optar a la recuperació de cadascun d'ells, sempre que s'hagi estat prèviament avaluat en tots dos.

Si s'opta pel tercer sistema d'avaluació (el C), la qualificació de l'assignatura correspondrà a la mitjana d'aquests dos exàmens, que ha de ser igual o superior a 5 per a aprovar. Si no se'n fa un d'ells, la qualificació final serà "no avaluable".

S'entendrà que l'alumnat a partir de la segona matrícula que no comuniqui explícitament per correu electrònic la seva opció d'avaluació en el termini anunciat per a fer-ho a principis de curs, farà els dos exàmens parcials (opció C).

NO AVALUABLE

Tindrà una qualificació de "no avaluable" l'alumnat que no hagi realitzat un dels dos exàmens parcials dels sistemes d'avaluació continuada i d'avaluació per a l'alumnat repetidor mitjançant prova de síntesi dividida en dos parcials, així com l'alumnat d'avaluació única que no faci un dels tres exercicis que configuren la seva prova única avaluativa. De la mateixa manera, tindrà aquesta qualificació l'alumnat que no realitzi les proves en la primera convocatòria d'avaluació. No presentar-se a aquesta primera convocatòria invalida l'opció d'optar a la recuperació.

CALENDARI DE PROVES D'AVALUACIÓ

Les dates de les activitats d'avaluació i de recuperació seran anunciades el dia de presentació de l'assignatura. La informació també estarà disponible al Campus Virtual.

PLAGI

En cas que l'alumnat realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

ÚS D'INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL (IA)

En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta

d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

IRREGULARITATS

La realització de qualsevol irregularitat en un acte d'avaluació (fraud acadèmic, plagis o ús indegut de la IA, tret que aquest ús estigui autoritzat expressament a la guia docent), que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació, suposa que aquest acte es qualificarà amb un 0. En cas que la guia docent prevegi que per superar l'assignatura sigui requisit imprescindible haver obtingut una nota mínima en aquest acte d'avaluació o que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura és 0. Al marge d'això, es podrà instruir un procés disciplinari a l'estudiant que incorri en alguna d'aquestes irregularitats.

A qualsevol estudiant sospitós de presentar tasques que hagin estat generades per IA, elaborades per altres persones o copiades; incloguin contingut generat per IA sense referenciar, o que no es trobin dins els supòsits permesos, se li podrà demanar el treball previ o d'altres materials que puguin demostrar que es tracta d'un treball inèdit i fruit de la seva autoria original. També es podrà sol·licitar que expliqui o justifiqui per separat la seva feina. El professorat també podrà utilitzar sistemes d'identificació d'ús de la IA o portar a terme les tasques de comprovació que consideri convenientes. Si després de la revisió es detecta que s'han comès irregularitats, el treball pot ser qualificat amb un zero i l'estudiant pot estar subjecte a més mesures disciplinàries.

Bibliografia

ALBORNOZ, Luis; i GARCÍA LEIVA, Trinidad (eds.) (2017). *Diversidad e industria audiovisual. El desafío cultural del siglo XXI*. México: Fondo de Cultura Económica.

BIRKINBINE, Benjamin; GÓMEZ, Rodrigo; and WASKO, Janet (2016). *Global media giants*. Londres; Nueva York: Routledge.

BUSTAMANTE, Enrique (2013). *Historia de la radio y la televisión en España: una asignatura pendiente de la democracia*. Barcelona: Gedisa.

CAGÉ, Julia (2016). *Salvar los medios de comunicación: capitalismo, financiación participativa y democracia*. Barcelona: Anagrama.

CAÑEDO, Azahara M; i SEGOVIA, Ana I. (2022). La plataforma de los medios de comunicación de servicio público. Una reflexión desde la economía política de la comunicación. In: Goyanes, Manuel & Campos-Rueda, Marcela (Eds.). *Gestión de medios Públicos en el Entorno Digital* (pp. 65-88). Valencia: Tirant Humanidades.

CEREZO, Pepe (2022). *Deconstruyendo los medios. Cómo adaptar las empresas de comunicación al entorno digital*. Córdoba: Editorial Almuzara.

CHALABY, Jean K. (2024). The streaming industry and the platform economy: An analysis. *Media, Culture & Society*, 46(3), 552-571.

CLARES-GAVILÁN, Judith (Coord); MERINO ÁLVAREZ, Cristina & NEIRA, Elena (2019). *La revolución over the top. Del vídeo bajo demanda a la televisión por internet*. Editorial UOC. Col·leccio Manuales. Disponible online.

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA (2026). *Informe 2025. L'audiovisual a Catalunya*, Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya.
https://www.cac.cat/sites/default/files/2026-06/Informe_audiovisual_Catalunya_2025_CAC.pdf

DÖNDERS, Karen (2019). *Public service media between theory, rules and practice*. Londres: Palgrave Macmillan.

DOYLE, Gillian (2018). Television and the development of the data economy: data analysis, power and the

public interest. *International Journal of Digital Television*, 9(1), pp. 53-68.

FERNÁNDEZ, Isabel (Coord.) (2017). *Austeridad y clientelismo. Política audiovisual en España en el contexto mediterráneo y de la crisis financiera*. Barcelona: Gedisa.

FIEIRAS-CEIDE, César; TÚÑEZ-LÓPEZ, José Miguel; i RODRÍGUEZ-CASTRO, Marta (Eds.). (2023). *Innovar en innovación televisiva. Análisis de casos de éxito en los medios públicos europeos*. Salamanca: Comunicación Social Ediciones.

GARCÍA SANTAMARÍA, José Vicente; i PÉREZ-SERRANO, María José (2024). *Grupos de comunicación españoles: final de etapa*. Editorial UOC.

HALLIN, Daniel; i MANCINI, Paolo (2008). *Sistemas de medios comparados. Tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política*. Barcelona: Hacer.

JONES, Daniel E. (2005). "Aproximación teórica a la Estructura de la Comunicación Social". *Sphera Publica: Revista de Ciencias Sociales y de la Comunicación*, 5, 19-39.

LÓPEZ, Bernat; HUERTAS BAILÉN, Amparo; i PERES-NETO, Luis (Eds.) (2025). *Informe de la comunicació a Catalunya 2023-2024*. Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Generalitat de Catalunya i Institut de la Comunicació (InCom-UAB).

MCDONALD, Paul (Ed.) (2022). *The Routledge Companion to Media Industries*. Routledge.

EGAN, Jim; ROBERTSON, Craig T.; ROSS ARGUEDAS, Amy; NEWMAN, Nic; KLEIS NIELSEN, Rasmus; MUKHERJEE, Mitali; i FLETCHER, Richard (2026). *Digital News Report 2025*. Oxford: Reuters Institute. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2026-06/DNR%202026%20FINAL_2.pdf

PUPPIS, Manuel; MANSELL, Robin; i VAN DEN BULCK, Hilde (2024). *Handbook of Media and Communication Governance*. Edward Elgar Publishing.

PEIRANO, Marta (2019). *El enemigo conoce el sistema: Manipulación de ideas, personas e influencias después de la economía de la atención*. Barcelona: Debate.

QUINTAS-FROUFE, Natalia; GONZÁLEZ-NEIRA, Ana (Coords.) (2021). *Los estudios de la audiencia. De la tradición a la innovación*. Barcelona: Gedisa.

SALAVERRÍA, Ramón; i MARTÍNEZ-COSTA, Pilar (Eds.) (2021) *Medios nativos digitales en España. Caracterización y tendencias*. Salamanca: Comunicación Social Ediciones.

SÁNCHEZ-GEY VALENZUELA, Nuria. (2021). *Historia y estructura de la producción audiovisual*. Ediciones Pirámide.

TSIAVOS, Vasili; & KITSIOS, Fotis. (2025). The digital transformation of the film industry: How artificial intelligence is changing the seventh art. *Telecommunications Policy*, 49(8), 103021.

TÚÑEZ-LÓPEZ, Miguel; CAMPOS-FREIRE, Francisco; i RODRÍGUEZ-CASTRO, Marta (Eds.) (2021). *The values of public service media in the Internet society*. London: Palgrave Macmillan.

ZUBOFF, Shoshana (2021). *La era del capitalismo de vigilancia*. Barcelona: Paidós Ibérica.

Butlletí de l'Observatori de la Producció Audiovisual. Universitat Pompeu Fabra. <https://www.upf.edu/web/opa>

Butlletí d'informació sobre l'audiovisual de Catalunya (BIAC). Consell de l'Audiovisual de Catalunya <https://www.cac.cat/acords-recerca/biac-%28-informes-del-sector-quadrimestrals-%29>

Al llarg del curs es proposaran altres referències bibliogràfiques i fonts en línia complementàries per a aprofundir en els continguts explicats i estar al dia de les novetats del sector.

Programari

Eines bàsiques de Microsoft Office, aplicacions de l'entorn Moodle i plataformes virtuals d'aprenentatge gratuïtes.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	4	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	41	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	42	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	43	Català	segon quadrimestre	matí-mixt